

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	9269 Міське будівництво та господарство
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.04.2021 р.

Справа № 0287/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 19 "Архітектура та будівництво" у складі:

Товбич Валерій Васильович – головуєчий,
Бродко Оксана Антонівна,
Бурак Костянтин Омелянович,
Волкова Вікторія Євгенівна,
Гамеляк Ігор Павлович,
Дорошенко Юрій Олександрович,
Корнилій Третяк,
Плутін Андрій Аркадійович,
Ремізова Олена Ігорівна,
Семко Олександр Володимирович,
Серант Остап-Михайло Володимирович,
Турченко Василь Олександрович,

за участі запрошених осіб:

Голик Йолана Миколаївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	9269
Назва ОП	Міське будівництво та господарство
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОП «Міське будівництво та господарство», відповідають чітко сформульовані та відповідають стратегії розвитку та статуту ДВНЗ Ужгородського національного університету <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268> в контексті загальної освітньої діяльності закладу, а також стратегії Концепції розвитку <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>. На сайті університету розміщено документи, які в повному обсязі характеризують його роботу, а також дають можливість отримати всю необхідну інформацію про факультети та освітні програми за якими здійснюється навчання. Метою ОП є підготовка нових кваліфікованих інженерних кадрів у галузі будівництва та міського господарства, для будівельних, проектно – будівельних організацій, а також відділів комунального господарства, фахівців міського та зовнішнього транспорту, працівників відділу архітектури та містобудування, органів самоврядування, які можуть вирішувати складні інженерно – виробничі задачі та проектні завдання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю зазначених умов. Також передбачає ознайомлення із сучасними методами проектування, використання новітніх матеріалів та технологій, інноваційними підходами до їх вирішення та реалізації. Унікальність ОП полягає у підготовці багатопрофільних інженерів – будівельників, які здатні вирішувати як стратегічні завдання по плануванню, будівництву та благоустрою різних категорій міст і поселень, так і вирішення об'єктних завдань щодо забудови міських кварталів, проектування міських вулиць та доріг з акцентом на вело- та громадському транспорті, виконання розрахунку будівельних конструкцій, здійснення організації будівельного майданчику для проведення всіх видів будівельно – монтажних робіт. ОП передбачає підготовку фахівців для різних галузей народного господарства регіону, що дасть змогу забезпечити ефективну адміністративно – господарську та організаційно – управлінську роботу в різних установах, підприємствах та організаціях сфери будівництва та міського господарства. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31318>. Цілі ОП потрібно узгодити із місією ДВНЗ «УжНУ», яка визначається такими концептуальними положеннями: інноваційної складової освітньої діяльності університету, використання ідей і принципів нових наукомістких освітніх технологій, що забезпечує значне підвищення ефективності і якості навчання студентів.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі ОП відповідають студентоцентрованому підходу і враховують інтереси стейкхолдерів. Участь стейкхолдерів при формуванні ОП та їх участі в освітньому процесі підтверджена як документально, так і під час проведення зустрічі зацікавлених сторін. При проведенні опитування було підтверджено факт існування не формального, а реального інтересу та співпраці зацікавлених осіб. До співпраці були залучені представники ММКП "Мукачєвопроект", ПП "Архбудконсул", ТОВ "І Контракт", ТОВ "Інгарт", Управління містобудування та архітектури Ужгородської міської ради, ФОП Різак В.В. тощо.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду

аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОП відповідають стратегії Концепції розвитку ДВНЗ УжНУ, яка передбачає функціонування ефективної системи випереджальної підготовки спеціалістів світового рівня та єдності наукової, навчальної та інноваційної діяльності, створення розгалуженої інфраструктури на основі Наукового парку УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>), а також загальним тенденціям розвитку будівельної галузі регіону. Згідно документів, при розробці ОП були проведені консультації з провідними вузами та фахівцями України. Основні положення ОП щорічно аналізуються на семінарах, які проводяться спеціалістами під головуванням проф. Осетріна М.М. (КНУБА) під час Всеукраїнських олімпіад II туру з міського будівництва і господарства. Саме це дозволяє коригувати структурно – логічну модель компонент та матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП, удосконалювати робочі навчальні програми, що дає можливість розробити алгоритм діяльності теоретичних і практичних занять таким чином, щоб якість і зміст ОП забезпечували наслідки навчання для здобувачів, а також їх якісну підготовку для конкуренції на ринку праці.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, але наведені програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (здобувач вищої освіти здатний вирішувати типові спеціалізовані задачі в певній галузі професійної діяльності, або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідних наук і характеризується певною невизначеністю умов, нести відповідальність за результати своєї діяльності та контролювати інших осіб у певних ситуаціях). Враховано необхідні дескриптори НРК, які повинні характеризувати знання, уміння, навички, відповідальність та комунікабельність випускника програми. Саме це відображено у програмних результатах навчання (ПРН), а саме: ПР-12, ПР-13, ПР-14, ПР-15, ПР-16, ПР-17, ПР-18, ПР-19. Випускник ОП здатний вирішувати складні інженерно – виробничі задачі та проектні завдання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю умов; розробляти конструктивні рішення об'єкту будівництва на базі знання номенклатури та конструктивних форм, вміння розраховувати й конструювати будівельні конструкції та вузли їх сполучення; розробляти та оцінювати технічні рішення інженерних мереж; дотримуватись сучасних вимог нормативної документації в галузі будівництва; виконувати та аналізувати економічні розрахунки вартості будівельних об'єктів; проектування технологічні процеси зведення і опорядження будівель (споруд) та монтажу інженерних систем і мереж; організовувати та управляти будівельними процесами при зведенні об'єктів будівництва та їх експлуатації, ремонті й реконструкції з урахуванням вимог охорони праці; демонструвати розуміння принципів проектування міських територій та об'єктів інфраструктури і міського господарства; забезпечувати надійну та безпечну експлуатацію містобудівних об'єктів, будівельних конструкцій будівель, споруд та інженерних мереж. ОП містить необхідні загальні та фахові компетентності, а також програмні результати навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Тобто, обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам чинного законодавства щодо навантаження здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня. ОП складає 240 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг годин – 7200 (з них, аудиторних – 3036 години: лекції 1534 годин, практичні – 1046 годин, лабораторні – 456 годин); самостійна робота – 4164 години. Загальний обсяг кредитів ЄКТС, який відводиться на навчальні дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, становить 61 кредит (25,5 % , 1830 годин). ОП розроблено згідно до положень законів України «Про освіту», нормативних документів Міністерства освіти і науки України та згідно положень прийнятих в ДВНЗ УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20152>

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОП була затверджена із доповненнями і введена в дію з 22.09.2020 року № 9/01-04, протокол Вченої ради №6 від 17.09.2020 року <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31318>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068>.

Попередня ОП була затверджена протоколом №8 від 29.08.2016 року <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/30727>. ОП є чіткою, структурованою та змістовною у контексті загального часу навчання. Усі освітні компоненти логічно підпорядковані структурі навчання і викладання. Усі ПРН повністю охоплені змістом програми. ОП забезпечує формування загальних і фахових компетентностей для успішного освоєння та володіння навичками проектування територій поселень, проектування міського простору, упорядкування рельєфу території, проектування цивільних будівель і споруд, вміння користуватися картографічним і геодезичним матеріалом, розраховувати міцність і стійкість різних будівельних конструкцій

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області фахівців першого (бакалаврського) рівня спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія». Усі ПРН забезпечуються освітніми компонентами, кожен із них має чітке обґрунтування. Теоретичному змісту предметної області відповідають такі освітні компоненти як організація та формування територій поселень, їх функціонально-планувальна та соціально-демографічна структури, спорудження і статика будівель і споруд, організація будівництва, охорона навколишнього середовища. Підтверджено, що зміст програми відповідає об'єкту вивчення ОП, а саме за рахунок обов'язкових компонент циклу професійної підготовки, які відповідають змісту предметної області: вступ до будівельної справи; теоретична механіка; опір матеріалів; інженерна геодезія; нарисна геометрія та інженерна графіка; будівельна механіка; архітектура будівель і споруд; електропостачання та електричні мережі; залізобетонні конструкції; основи геології, механіка ґрунтів і фундаменти; будівельне матеріалознавство; будівельна техніка; технологія будівельного будівництва та виробнича база будівництва; організація та економіка будівництва; планування міст, благоустрій і транспорт; міські вулиці і дороги та міський транспорт; основи проектної справи, метрологія та стандартизація; практики навчальні та технологічна, виконання та захист дипломного проекту бакалавра у ЕК. Серед спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та програмних результатів відсутні такі, що забезпечують у повному обсязі здатність до інжинірингової діяльності у сфері будівництва (інжинірингу).

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

В УжНУ розроблено та діє Положення про організацію освітнього процесу (наказ№ 61/01-04 від 24.12.2020 року) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>, Положення про навчання студентів за індивідуальним графіком у ДВНЗ УжНУ (наказ 278/01-04 від 07.06.2019 року) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20152>. Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем вищої освіти, відповідно до каталогу освітніх компонент ОП за обсягом не менше 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, який передбачено для даного рівня вищої освіти. Встановлено, що у ДВНЗ УжНУ реалізується стаття 62 Закону України «Про вищу освіту», щодо вибору здобувачами навчальних дисциплін. Цей процес здійснюється згідно «Положення про реалізацію здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ДВНЗ УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>). У пункті 4.2 вказано, що деканати факультетів протягом січня-лютого ознайомлюють здобувачів відповідних курсів з переліком вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік. ОП надає можливість реалізації цієї програми. Здобувачі мають можливість на сайтах ознайомитися з переліком вибіркового дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/30175>), робочими навчальними програмами (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/30660>), а також викладачами, які забезпечують їх викладання (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/engineer-city_building). Слід зазначити, що згідно ОП та НП назви дисциплін, які включені до вибіркового блоків (здобувачам пропонується вибрати одну з двох дисциплін), близькі за змістом. Згідно опитування, студенти обирають навчальні дисципліни вільно, згідно переліку компонентів із вибіркового циклу ОП, власноруч пишуть заяви. За аналізом заяв здобувачів деканат формує групи для вивчення вибіркового дисциплін, які включаються в РНП та науково-педагогічне навантаження викладачів.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП та навчальний план передбачають проходження практичної підготовки здобувачів вищої освіти. ОП передбачено такі види практик з відривом від теоретичного навчання: навчальна будівельна практика - 4,5 кредитів ЄКТС (2 семестр, 3 тижні), яка проводиться на базі кафедри МБГ з використанням інструментів і полігонів УжНУ; навчальна геологічна та будівельна практики – 4,5 кредитів ЄКТС (4 семестр, 3 тижні), яка проводиться на базі кафедри МБГ, із використанням інструментів кафедри, полігонів будівельних майданчиків та території зі складним і спокійним рельєфами; виробнича технологічна практика – 3 кредити ЄКТС (6 семестр, 2 тижні), яка проводиться на будівельних підприємствах області за вибором студента.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. В УжНУ проводяться різні наукові, виховні, спортивні та культурно – масові заходи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/desyateryo-studentiv-inzhenerno-tehnichno-fakultetu--v-polshchi.htm>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/top-5-prichin-chomu-vstupati-na-inzhenerno-tehnichnij-fakultet.htm>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/tsogorich-studentska-osin-vidbulasya-u-onlajn-formati.htm>. ОП має своє бачення відносно розвитку soft skills у здобувачів та викладачів, а саме через систему професійного розвитку та підвищення кваліфікації, участі у тренінгах, міжнародних проектах, що підтверджено відповідними документами. ОП передбачає ряд дисциплін з гуманітарної та соціально-економічної підготовки (soft skills), що спонукають розвитку міжособистісної комунікації, здатності діяти соціально та етично відповідально, критично мислити, вирішувати проблемні ситуації, працювати самостійно та у команді, розвивати лідерські здібності. Ці навички розвиваються при освоєнні компонентів ОП: ділова українська мова, іноземна мова, спецкурс з іноземної мови (вивчається англійська

мова), історія та культура України, інформаційні і комп'ютерні технології, міський моніторинг і менеджмент, естетика та дизайн, філософія, організація та економіка будівництва, основи екології.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» в Україні відсутній. Саме тому, за результатами успішного виконання ОП, враховуючи академічну автономність ДВНЗ УжНУ, випускникам передбачено присвоєння професійної кваліфікації.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), нормативна (обов'язкова) складова навчального плану за освітніми програмами вищої освіти не може перевищувати 75 % від обсягу навчального плану (у кредитах ЄКТС) та включає навчальні дисципліни, курсові, дипломні роботи (проекти), практики та інші види навчального навантаження здобувача вищої освіти, що спрямовані на досягнення результатів навчання, які визначені освітньою програмою. Вибіркова складова навчального плану, що призначена для забезпечення можливості здобувачу вищої освіти поглибити професійні знання у межах обраної освітньої програми та/або здобути додаткові загальні та спеціальні професійні компетентності, має становити не менше 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

На даний момент за ОП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП є достатньо чіткими та зрозумілими, у них відсутні дискримінаційні положення, їх оприлюднено на офіційному веб-сайті ДВНЗ УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/rules>. Відповідно до правил прийому до ДВНЗ «Ужгородський національний університет» та до Умов прийому до закладів вищої освіти України (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/rules>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4567>) вступ на навчання за спеціальністю 192 Будівництво та цивільна інженерія мають права особи, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень (ОКР) молодшого спеціаліста. Прийом на навчання проводиться на конкурсній основі за результатами зовнішнього незалежного оцінювання. У правилах прийому чітко вказані терміни вступу, перелік документів, розрахунок конкурсного балу тощо.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Оприлюднення поточних рейтингових списків вступників здійснюється на офіційному веб-сайті на підставі даних, внесених до ЄДЕБО. Особам, які здобули молодшого спеціаліста у ДВНЗ «УжНУ» дозволяється перераховувати кредити ЄКТС (за відсутності стандарту – не більше 120 кредитів ЄКТС). Такі випускники можуть прийматись на другий (старші) курс(и) або на перший курс (зі скороченим строком навчання). Особи, які навчаються у ДВНЗ «УжНУ», мають право на навчання одночасно за декількома освітніми програмами, а також у декількох закладах вищої освіти. Для вступу подають наступні сертифікати ЗНО: 1. Українська мова 2. Математика 3. Історія України або Географія, або Іноземна мова, або Хімія, або Біологія, або Фізика (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4572>).

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ДВНЗ УжНУ діють такі положення: «Положенням про академічну мобільність у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8324>), «Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програми академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131>), «Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28875>), які регламентують порядок перезарахування результатів навчання для учасників програми академічної мобільності.

Визнання результатів навчання здійснюється на основі Європейської кредитно-трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, прийнятої у країні закладу вищої освіти-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ЄКТС. Кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення необхідної навчальної діяльності та досягнення відповідних результатів навчання, що підтверджується відповідним оцінюванням.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ДВНЗ УжНУ визначено чіткі та достатньо зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Визнання результатів навчання, які отримані у неформальній освіті регулюються законодавством та «Положенням про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, дозволяється для навчальних дисциплін, які починають викладатися з другого семестру, щоб у випадку невизнання результатів навчання, здобувач зміг пройти підготовку з відповідної дисципліни у повному обсязі.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання за ОП МБГ сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей і дають можливість студентам засвоїти освітні компоненти, які визначені ОП і досягти загальних і фахових компетентностей спеціальності. Програмні результати навчання визначені відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «УжНУ»» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>. Пункт 5 цих положень вказує про те, яким формам навчання віддають перевагу університеті. Студентоцентрований підхід та принципи академічної свободи ОП МБГ висвітлено в «Положенні про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ДВНЗ УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>. В ДВНЗ «УжНУ» успішно працює система Moodle, де відбувається спілкування студентів з викладачами і студент має доступ до інформації (графік навчального процесу, навчальний план, розклад занять, файлові архіви, ресурс курсу тощо). Додатково матеріали навчального контенту освітніх компонентів також розміщуються у Google Meet, групах Viber, використовуються особисті електронні пошти, які створені за моделлю «викладач-студенти», про що підтвердили здобувачі під час відеоконференції. Це стало у нагоді зараз, коли епідеміологічна ситуація в країні не дозволяє працювати зі студентами очно. Наразі навчання проводиться в дистанційній формі, відповідно до положень та наказів про роботу під час карантину, що представлені на сайті ДВНЗ «УжНУ». Дистанційне навчання в університеті відбувається у формі он-лайн занять з використанням програм Google Meet, ZOOM.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Інформація знаходиться у відкритому доступі <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/198> де розміщено розклади занять академічних груп. З першого дня занять на 1 курсі і надалі на запит здобувача надається інформація про інтернет-ресурси університету, на якому розміщені робочі програми вибіркових дисциплін. Додатково матеріали навчального контенту освітніх компонентів також розміщуються у Google Meet, групах Viber, на особисті електронні пошти.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Експертною групою було підтверджено можливість поєднання навчання і досліджень на практиці під час знайомства з матеріально-технічною базою, лабораторним фондом та інфраструктурою університету. Здобувачі беруть участь у Всеукраїнській олімпіаді <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/30495>, отримують дипломи та сертифікати <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/30512>. На щорічному конкурсі-огляд курсових та дипломних проєктів здобувачі ОП МБГ займають призові місця та отримують дипломи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/30513>. Викладачі кафедри проводять наукову роботу за комплексною темою «Удосконалення соціально-планувальних структур міст Закарпаття» до якої залучені здобувачі вищої освіти першого бакалаврського та другого магістерського рівнів. За результатами досліджень під керівництвом викладачів здобувачі виступають на студентських конференціях, конференціях молодих вчених, інтернет-конференціях, пишуть тези і статті.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

В університеті діє «Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/5410>, яке затверджене рішенням Вченої ради ДВНЗ «УжНУ», протокол № 2 від 03.03.2020 р., згідно якого здійснюється моніторинг та періодичний перегляд ОП (п.3.3), а також її оновлення та затвердження. На кафедрі міського будівництва і господарства наукова робота проводиться за такою комплексною темою «Удосконалення соціально-планувальних структур міст Закарпаття», про що розповіли під час відеоконференції здобувачі та НПП ОП. Оновлення змісту ОП та узгодження зі стейкхолдерами підтверджується протоколами засідання кафедри №7 від 12.02.2020 р., №9 від 29.04.2020 р., №4 від 17.09.2020 р. Наукові досягнення (захисти дисертацій) та сучасні практики у відповідній галузі розглядаються на засіданнях кафедри, та завдяки цьому оновлюються освітні (дисципліни) компоненти ОП.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Працівники університету залучені до виконання міжнародних проектів, результати яких використовуються під час перегляду структури та змісту ОП. Інтернаціоналізація діяльності ДВНЗ «УжНУ» забезпечується партнерськими відносинами та співпрацею <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/46>, міжнародними договорами з п'ятьма іноземними технічними університетами. Діють міжнародні проекти, такі як: 1. Розширення діючої «Системи космічного захисту від надзвичайних ситуацій» у напрямку моніторингу небезпечних природних та техногенних геопроцесів на транскордонній території Угорщини, Словаччини, Румунії та України <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/projects-huskroua>. 2. Розумна енергія транскордонного співробітництва. Виконується та фінансується у рамках Спільної операційної програми Румунія-Україна <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/projects-cbcs>. 3. Дармштадський університет прикладних наук оголосив набір на онлайн-навчання в Міжнародному літньому університеті для вмотивованих студентів та аспірантів, які мають академічну освіту в галузі ділового адміністрування, енергетичного менеджменту, промислового машинобудування, електротехніки, екологічної інженерії, цивільного будівництва, інженерії з відновлюваних джерел енергії або суміжних дисциплін <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/announce/1566.htm>. Серед здобувачів за ОП наразі немає іноземних студентів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

В університеті діє «Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів ДВНЗ «УжНУ» за кредитно-модульною системою» яке затверджено наказом ректора №503/01-17 від 03.03.2015 р. за яким проводиться оцінювання результатів навчання і контроль здобувачів вищої освіти, форма і методика їх організації; «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ДВНЗ УжНУ» яке затверджено наказом ректора №519/01-17 від 04.03.2015 р.; «Положення про порядок та методику проведення семестрових екзаменів та заліків», «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті», «Положення про порядок перерахування результатів навчання та визначення академічної різниці в ДВНЗ УжНУ», <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450> Під час опитування здобувачі вищої освіти підтвердили, що система і критерії оцінювання завжди зрозумілі і доступні для вивчення, та обов'язково роз'яснюються викладачем на початку семестру, зміст, структура, форма екзаменаційної роботи та поточного контролю їм зрозуміла. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується наявністю чітких та зрозумілих критеріїв оцінювання поточного та підсумкового контролю з кожної компоненти ОП.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в галузі знань 19 - Архітектура та будівництво, 192 - Будівництво та цивільна інженерія поки що не затверджений, він проходить процедуру погодження і затвердження в установленому порядку. В університеті діє «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ДВНЗ УжНУ» яке затверджено наказом ректора №519/01-17 від 04.03.2015 р., в якому чітко визначені всі вимоги щодо атестації здобувачів вищої освіти. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450> Це було підтверджено викладачами та здобувачами під час он-лайн зустрічей.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В університеті діє «Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ», яке введено в дію наказом ректора №159/01-04 від 03.03.2020 р. та «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450> у п.16 прописані критерії оцінок, у п.18 порядок повторного проходження контрольних заходів, у п.19 прописано механізм переведення на наступний курс навчання, у п. 20 прописано, які студенти можуть бути залишені на тому ж курсі повторно, згідно «Положення про академічні відпустки, повторне навчання, порядок переведення, поновлення та відрахування студентів в ДВНЗ УжНУ», введено в дію наказом ректора №698/01-17 від 08.05.2015 р. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5953> Під час відеоконференції встановлено, що здобувачі мають достатній рівень обізнаності з порядком оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Під час існування ОП випадків оскарження об'єктивності екзаменаторів, конфлікту інтересів не було.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти в університеті регулюється «Положенням про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ»» яке введено в дію наказом ректора №409/01-17 від 03.03.2017 р. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>, в якому чітко визначена політика академічної доброчесності (п.2), етичні норми академічної діяльності НПП та здобувачів вищої освіти (п. 3), етичні норми наукової діяльності, академічний плагіат (п.4), заходи з попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності (п.5), відповідальність за недотримання норм та правил академічної доброчесності (п.7). В «Положенні про комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ «УжНУ» чітко визначені повноваження, права, обов'язки, порядок та винесення рішення щодо академічної доброчесності. В університеті було організовано онлайн курси «Академічна доброчесність в університеті» на платформі ВУМonline, на сайті викладені сертифікати про проходження навчання викладачами та здобувачами вищої освіти <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/28234> Перевірку на доброчесність кваліфікаційні роботи проходять на основі ІТ-інструментів Unicheck та Strike plagiarism <https://unicheck.com/uk-ua>, <https://strikeplagiarism.com/en/>, можуть також використовуватись і ресурси для виявлення збігів/ідентичності, схожості <https://advego.com/>

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

На ОП «Міське будівництво та господарство» викладають 19 викладачів за основним місцем праці, та два сумісника, з них 3 доктора наук, 2 професори, 13 кандидатів наук, 13 доцентів, 6 старших викладача. Сім викладачів мають публікації у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science. Експертна група підтверджує, що кваліфікація НПП забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОП МБГ.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Для забезпечення освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» діє «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/5410>, затверджений та уведений в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 91/01-17 від 12.10.2016 р. В п. 4 описаний порядок дій конкурсної комісії, завданням конкурсної комісії є надання Вченій раді університету (факультету) обґрунтованих рекомендацій щодо можливості обіймання претендентами вакантних посад науково-педагогічних працівників. Проведення оцінки професійного рівня та відбір кандидатів структурними підрозділами Університету описані в п. 6. Опитування викладачів та керівників відповідних підрозділів показали наявність відкритої та прозорої процедури допуску до конкурсу, яка дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Об'яви про вакантні посади публікуються на офіційному вебсайті університету https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_personal/vacancies

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

В ДВНЗ «УжНУ» відбувається залучення професіоналів галузі та представників роботодавців до освітнього процесу в якості використання матеріальної бази роботодавців для проведення практики з призначенням керівників від університету та підприємства; організації працевлаштування здобувачів у позанавчальний час на підприємствах роботодавців з якими заключені договори про співпрацю <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/46>: ТОВ ПБК «Закарпатреконструкція», ММКП «Мукачєвопроект», ТОВ «ХІМ-КАСКАД», Управління містобудування та архітектури м. Ужгород. На кафедрах за сумісництвом працюють фахівці будівельної галузі, які впроваджують новітні підходи в навчальний процес. В той же час перелік публікацій у наукометричних базах Scopus та Web of Science представлені на 01.02.2018 (див. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15054>) і потребують оновлення.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Університет залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП «Міське будівництво та господарство». Роботодавці надають бази практики, беруть участь у рецензуванні дипломних работ, також роботодавці на зустрічі підтвердили, що вони дуже зацікавлені в тому, щоб здобувачі проходили практику на їх підприємствах, тому, що це є їх потенційні працівники. В місті організують такі заходи, як «Ярмарка вакансій» для інформації молоді про вакансії на ринку праці в регіоні <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/na-yarmarku-vakansiy-pracedavci-znaiomyly-studentiv-uzhnu-zi-prop.htm>

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

В ДВНЗ «УжНУ» наказом ректора №698/01-17 від 08.05.2015 р. введено в дію «Положення про підвищення кваліфікації та стажування, педагогічних і науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450> в якому прописані вимоги щодо професійного розвитку викладачів. НПП університету дотримуються вимог положення, вчасно підвищують кваліфікацію або проходять стажування. Кваліфікаційні сертифікати та довідки про проходження стажування викладені на сайті університету за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/30180>

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ДВНЗ «УжНУ» сприяє професійному розвитку викладачів. Регулювання цієї діяльності виконується завдяки процедурам, які визначені: 1. «Положенням про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ УжНУ», яке затверджене рішенням Вченої ради, протокол №7 від 27.10.2020р. та введено в дію наказом ректора №23/01-04 від 28.10.2020 р. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/5410>. Дане положення є підставою для визначення індивідуального рейтингу науково-педагогічних працівників, що впливає на їх стимулювання/преміювання, два викладача кафедри МБГ були стимульовані 10% збільшення посадового окладу за рейтингові показники серед викладачів університету. 2. З метою стимулювання видавничої діяльності науково-педагогічних та наукових співробітників університету, шляхом преміювання авторських колективів, ректор університету підписав розпорядження №86-р від 16.03.2020 р. «Про преміювання авторських колективів» за публікації у виданнях, що входять у міжнародні наукометричні бази даних Scopus та мають в залежності від імпаکتфактору IFCiteScore щоквартальні премії НПП університету https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/normative_docs-order_of_uzhnu, це було підтверджено під час відеоконференції з адміністрацією та науково-педагогічними працівниками. Система професійного розвитку відповідає потребам та інтересам викладачів і сприяє реальному підвищенню якості викладання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Університет забезпечує ОП достатньою матеріально-технічною базою, що включає як лабораторії для проведення занять, так і комп'ютерні класи, аудиторії з мультимедійним обладнанням. Навчально-методичне забезпечення також є достатнім і регулярно оновлюється. Положення про організацію освітнього процесу в УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). В наявності велика, постійно оновлювана бібліотека, спортивна та актові зали, басейн, гуртожитки. Здобувачі використовують факультетські лабораторії і кабінети, комп'ютерні класи, аудиторії з мультимедійним обладнанням кафедр міського будівництва та господарства, приладобудування, комп'ютерних систем та мереж, технології машинобудування.ЗВО забезпечує вільний доступ викладачів та студентів до усіх необхідних інформаційних ресурсів, міжнародних баз даних Scopus та Web of Science.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або

наукової діяльності в межах освітньої програми

Здобувачі та академічний персонал мають можливість користуватися бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою, спортивною базою університету (включно з басейном) на безоплатній основі. Здобувачі вищої освіти та НППП мають безкоштовний доступ до репозитарію та повнотекстового ознайомлення з міжнародною базою даних Scopus та Web of Science. Також має місце безкоштовний доступ до періодичних фахових видань.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище в університеті є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП "Міське будівництво та господарство", дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Умови проживання в гуртожитку комфортні, а навчальні аудиторії відповідають ергономічним вимогам для даного типу приміщень. Студентська рада університету організовує дозволя студентів на регулярній основі, проводить розважальні заходи, конкурси, волонтерські акції та інше.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

В УжНУ функціонує відділ соціально-психологічної служби (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-centre_psy). Діє університетська юридична клініка (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-law_clinic). Основну організаційну підтримку на даній ОП можна отримати в деканаті, що в основному пов'язане з освітнім процесом і є першою інстанцією при вирішенні конфліктних ситуацій. Достовірність цієї інформації була перевірена експертною групою під час онлайн зустрічей зі здобувачами та представниками студентського самоврядування. На даний час на ОП навчаються чотири студенти-пільговики.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В ДВНЗ «УжНУ» створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. У 2018 році затверджено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ДВНЗ «УжНУ». За ОП Міське будівництво та господарство студенти з особливими освітніми потребами не навчаються.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій є зрозумілими учасникам освітнього процесу та регламентуються «Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>), етичним кодексом (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896>), та Статутом ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/9268>). Є скринька довіри, якою здобувачі мають можливість скористатися при потребі, про що вони проінформовані, було підтверджено на онлайн зустрічі з фокус-групою (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/v-uzhnu-pratsyuye-skrinka-doviri.htm>).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Заклад дотримується відповідного «Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>), яким регулюються дані процедури. ОП переглядається щороку та враховує зауваження стейкхолдерів. Функціонує відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, що створений з метою забезпечення всіх рівнів управління інформацією щодо якості освіти (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/educ_dep-dep_mon_ed_qual)

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі ВО проінформовані про можливість внесення змін до ОП. Проводяться опитування здобувачів щодо ОП, до 2020-го року в паперовому вигляді, зараз-через Google Forms. Також студенти були залучені до процесу перегляду ОП на засіданні кафедри від 12.02.2020 (Протокол №7), під час якого були озвучені пропозиції про введення вибіркових дисциплін «Санітарно-технічне обладнання будівель та споруд», «Сучасні спеціалізовані міські інженерні споруди», а також збільшення кількості аудиторних годин «Вступ до будівельної справи», «Естетика та дизайн», «Спецкурс іноземної мови», «Міське зелене будівництво», «Міський моніторинг та менеджмент»

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Проект ОП є на сайті УжНУ, де бажаючі можуть висловити свої зауваження та пропозиції. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/30568>). На онлайн зустрічі з роботодавцями було встановлено, що вони залучені до регулярного перегляду ОП переважно в усній формі шляхом особистого спілкування з академічним персоналом. Також проводяться регулярні анкетування роботодавців, що сприяло покращенню практичної та дослідницької діяльності. Пряме залучення до перегляду ОП відображено в Протоколі засідання кафедри МБГ №8 від 12.03.2020.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Чіткої процедури відслідковування кар'єрного шляху не розроблено, але випускники даної ОП часто залучаються до її перегляду в якості роботодавців та/або є частиною академічного персоналу, тож практика збирання, аналізу та врахування такої інформації є частковим. Випускники задоволені навчанням за ОП, про що свідчать їхні відгуки (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/29461>). Достовірність наданої інформації була підтверджена на зустрічі з фокус-групами.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Для забезпечення своєчасного реагування на виявлені недоліки, перегляд ОП проводиться щорічно і за необхідності вносяться зміни. Опитування усіх стейкхолдерів проводиться регулярно, посилення на них розміщені на сайті університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/30547>) Моніторинг даних процедур відбувається відповідно до «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18747>) та «Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>).

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитаційна експертиза даного формату відбувається вперше, але недоліки виявлені на ОП під час експертизи старого зразка були прийняті до уваги і Університет активно працює над їх усуненням. Рекомендації мали скоріше загальний характер, аніж конкретні поради щодо покращення ОП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Культура якості в університеті сформована за рахунок забезпечення і контролю якості освіти як на рівні кафедри, так і університету в цілому. В основному культура якості базується на «Положенні про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>)

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, що регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими і зрозумілими, що підтверджено на онлайн зустрічах з фокус-групами. В першу чергу їх виконання регулюється Статутом ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>); «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>); Правилами внутрішнього розпорядку (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>)

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Проєкт ОПП Міське будівництво та господарство розміщено на сайті університету, доступ до нього вільний, а поруч розміщено документ, що містить контакти кафедри (електронну пошту), за якими усі бажаючі можуть надіслати свої пропозиції та зауваження. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/30568>)

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті ЗВО у повному обсязі опублікована вся необхідна інформація для ознайомлення з ОПП, включно з цілями, очікуваними результатами. На зустрічі зі здобувачами було підтверджено, що перед вступом, деякі з них обирали програму для вступу ознайомлюючись саме через сайт УжНУ. На сайті університету оприлюднено робочі програми вибіркових дисциплін, що були обрані студентами, але ті, що не викладаються на поточному році навчання - відсутні, наявні лише анотації до дисциплін. Ознайомлення здобувачів з вибором відбувалось особисто академічним персоналом, що ускладнюється в теперішній час через епідеміологічну ситуацію.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Цілі ОП потрібно узгодити із місією ДВНЗ «УжНУ», яка визначається такими концептуальними положеннями: інноваційної складової освітньої діяльності університету, використання ідей і принципів нових наукомістких освітніх технологій, що забезпечує значне підвищення ефективності і якості навчання студентів. Узгодити процедуру перегляду та оновлення ОП в університеті і нормативно зафіксувати її, вказавши обов'язковий термін оновлення раз на два роки, враховуючи рекомендації зацікавлених сторін та внести відповідні зміни в проект ОП на наступний навчальний рік. Доцільно розвивати в ЗВО дуальну форму здобуття вищої освіти. Тому слід доповнити ОП такими положеннями: «У випадку партнерської співпраці з роботодавцями та підписання угоди (тристоронній договір ЗВО-здобувач-роботодавець), врахувати вимоги щодо адресної підготовки кадрового потенціалу й розробити експериментальний робочий навчальний план та узгодити плановий рівень кваліфікації/категорії з навчальним планом ЗВО/кафедри; кредити розподіляються в залежності не від кількості годин практики, а від проектів, що реалізуються студентом у період перебування на виробництві. Виконання проектів супроводжується та оцінюється спільно з ЗВО; розрахувати загальний фонд економії годин теоретичного навчання (за державним стандартом освіти та ОП) й переваги для студентів й роботодавців зокрема та держави в цілому» (також, врахувати проходження практики)».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Вибір ОК (навчальних дисциплін) обмежено каталогом вибіркового компоненту ОП, які близькі за змістом. Рекомендовано надати можливість здобувачам ОП робити вибір ОК (навчальних дисциплін) зі збільшеного переліку вибіркового компоненту, які можуть вивчатися у відповідних семестрах і не включені до вибіркового блоку, які близькі за змістом. Для кращого ознайомлення з повним переліком вибіркового компоненту, рекомендовано опублікувати робочі програми усіх вибіркового компоненту або розробити силабуси і розмістити їх на сайті УжНУ. 15. Доцільно доповнити спеціальні (фахові, предметні) компетентності та програмні результати такими, що забезпечують у повному обсязі здатність до інжинірингової діяльності у сфері будівництва (інжинірингу), що також буде узгоджуватися із місією ЗВО.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано проводити популяризацію неформальної освіти серед здобувачів вищої освіти та науково – педагогічних працівників. Проводити заходи щодо популяризації академічної мобільності серед усіх учасників освітнього процесу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Враховуючи географічне положення ЗВО, посилити міжнародну діяльність в рамках даної освітньої програми, Проводити заходи щодо популяризації академічної мобільності серед усіх учасників освітнього процесу. 13. В ОП недостатньо висвітлені питання стосовно ресурсозбереження, екологічних вимог та аспектів будівництва. Тому пропонується доповнити відповідні дисципліни: СКОЗ. Здатність проектувати будівельні конструкції, будівлі, споруди та інженерні мережі (відповідно до спеціалізації), з урахуванням інженерно-технічних та енерго- ресурсозберігаючих заходів, техніко-економічних показників, екологічних, соціальних, наукових та етичних аспектів, і сучасних вимог нормативної документації у сфері архітектури та будівництва. Також СКОЗ слід доповнити заходами з охорони довкілля та безпеки праці.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

В Положеннях, якими керуються в ДВНЗ УжНУ для запобігання і виявлення порушень академічної доброчесності, не прописана процедура проходження здобувачем повторної перевірки на антиплагіат після доопрацювання атестаційної роботи з дозволу апеляційної комісії. Необхідностворення дипозитарію виконаних кваліфікаційних робіт або їх розміщення на сайті відповідної кафедри ЗВО.

Критерій 6. Людські ресурси

Запровадити систему оцінювання науково-педагогічних працівників здобувачами вищої освіти для підвищення ефективності надання освітніх послуг. Скласти та оприлюднити план щорічного навчання НПП з метою підвищення кваліфікації. Стимулювати викладачів до публікацій результатів досліджень у наукометричних базах Scopus. Доцільно додати – передбачити в ЗВО створення/підключення до «накопичувальної/рейтингової системи» – як дієвого механізму реформування галузі освіти; стимулювання отримання знань студентами; моніторингу працевлаштування, подальшого росту кваліфікації, перспектив на ринку праці випускників ЗВО/кафедри; підвищення фахового рівня науково-педагогічного складу ЗВО/організацій, залучення до галузевих проектів; що, у підсумку, дозволить а) запобігання і профілактику хабарництва у закладах освіти; б) вирішення проблеми кадрового забезпечення ТДК країни; в) призначення на конкурсні посади в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендується розглянути можливості введення в ОП Міського будівництва та господарства у вигляді спецкурсу або ж як основну дисципліну вивчення сучасних програмних комплексів з моделювання та впровадження BIM технологій в будівництві.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендується розробити чітку процедуру відслідковування кар'єрного шляху випускників та постійне уточнення потреб ринку.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендується ЗВО оприлюднити робочі програми та розробити до них силабуси для усіх дисциплін ОП з розміщенням на сайті ЗВО на сторінці відвідної кафедри.. Також доцільно Методичні вказівки для виконання курсових проєктів, курсових робіт, розрахунково-графічних робіт, практик тощо розмістити на сайті ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ТОВБИЧ ВАЛЕРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ